

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.01.2012
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	25.04.2013
Avaldamismärge:	RT I, 30.12.2011, 39

Tuleohutuse seadus

Vastu võetud 05.05.2010

[RT I 2010, 24, 116](#)

jõustumine 01.09.2010

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
16.12.2010	RT I, 30.12.2010, 2	01.01.2011
23.02.2011	RT I, 25.03.2011, 1	01.01.2014
08.12.2011	RT I, 29.12.2011, 1	01.01.2012, osaliselt 01.01.2014 ja 01.11.2014

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Tuleohutuse seadus sätestab füüsiliste ja juriidiliste isikute ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste ja organite (edaspidi *isik*) kohustused, õigused ja vastutuse tuleohutuse tagamisel ning riikliku järelevalve teostamise.

(2) Kui tuleohutusnõuded on reguleeritud teises seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis, kohaldatakse käesolevas seaduses sätestatud nõudeid, arvestades teisest seadusest või selle alusel kehtestatud õigusaktist tulenevaid erisusi.

(3) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Mõisted

(1) Tuleohutusnõue käesoleva seaduse tähenduses on tehniline norm või tegevuspiirang, mille eesmärk on tagada ehitise, seadme töö või isiku tegevuse tuleohutus ning tulekahju puhkemise korral evakuatsiooni ja päästetöö võimalikkus.

(2) Päästevahend käesoleva seaduse tähenduses on päästetööks kasutatav iseliikuv, teisaldatav või paikne seade, mehhanism või vahend.

(3) Põlevmaterjal käesoleva seaduse tähenduses on süttiv aine, vedelik või valmistis, mis sädemete ja lahtise leegiga kokkupuutel ning ümbritseva keskkonna kõrge temperatuuri mõjul süttib, levitab tuld ning eraldab soojust, suitsu, mürgiseid gaase ja kuumi või põlevaid tilku.

2. peatükk TULEOHUTUSE TAGAMINE

1. jagu

Isiku kohustused

§ 3. Kohustused tuleohutuse tagamisel

(1) Isik on kohustatud:

- 1) järgima tuleohutusnõudeid;
- 2) kontrollima tema valduses oleva kinnisasja, ehitise, ruumi, seadme ja nende kasutamise ohutust ja nõuetekohasust (edaspidi *enesekontroll*);
- 3) tagama küttesüsteemi, grillseade ja muude seadmete ja paigaldiste kasutamisel ning küttekoldevälise tule ja tuletöö tegemisel ohutuse inimese elule, varale ja keskkonnale;
- 4) tagama ehitises nõutavate päästevahendite ja ehitises nõutavate käesoleva seaduse §-s 30 nimetatud tuleohutuspaigaldiste olemasolu ja korrashoiu;
- 5) rakendama tulekahju tekkimist vältivaid meetmeid ning hoiduma tegevusest, mis võib põhjustada tulekahju;
- 6) tagama ohutu evakuaatsiooni;
- 7) teavitama isikute elu ja tervist ähvardavast ohust ettevõtte või asutuse juhti ning Päästeametit; [RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]
- 8) rakendama tulekahju leviku takistamiseks ja tulekahju kustutamiseks esmaseid meetmeid;
- 9) teadma oma kohustusi tulekahju korral;
- 10) tulekahju avastamisel teatama sellest viivitamata Euroopa ühtsel hädaabinumbril 112;
- 11) abistama riiklikku järelevalvet teostavat ametiisikut igakülgset järelevalvet teostamisel ja tulekahju tekkepõhjuste väljaselgitamisel, säilitades põhjuste väljaselgitamiseni tulekahju tagajärjel tekkinud olukorra, kui see ei põhjusta edasisi kahjustusi;
- 12) täitma riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku ettekirjutusi tähtaegselt.

(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule on ettevõtte või asutuse juht kohustatud:

- 1) korraldama töötajale või teenistujale (edaspidi *töötaja*) enne tööle asumist või töö vahetamist töökohale ja ametile vastava tuleohutuse koolituse ning vähemalt üks kord aastas töötajatele õppuse evakuaatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise kohta, kui käesolev kohustus tuleneb käesoleva seaduse § 6 lõikest 3;
- 2) tutvustama töötajale tuleohutusnõudeid lähtuvalt tema töö iseloomust ja -kohast ning kontrollima nende täitmist;
- 3) tagama töötajatele tuleohutuspaigaldiste ja päästevahendite kättesaadavus ja kasutamisoskus;
- 4) teavitama töötajaid võimalikust tuleohust ning tulekahju vältimise meetmetest.

§ 4. Enesekontrolli tuleohutusaruanne

(1) Enesekontrolli tuleohutusaruanne (edaspidi *tuleohutusaruanne*) on dokument, mis peab sisaldama:

- 1) andmeid ehitise kohta;
- 2) andmeid ehitises toimuva tegevuse kohta;
- 3) andmeid tuleohutuspaigaldiste ja päästevahendite korrashoiu kohta;
- 4) ettevõtte või asutuse tuleohutuskorraldust;
- 5) valmisolekut tulekahju korral;
- 6) enesekontrolli käigus avastatud puudusi ja nende kõrvaldamise meetmeid;
- 7) muud olulist informatsiooni.

(2) Ehitise valdaja koostab tuleohutusaruande ehitise kohta, kus esineb kõrgendatud tulekahjuoht, viibib palju inimesi ja võib tekkida suur varaline kahju. Tuleohutusaruanne koostatakse ehitise kohta, mis vastab käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel kehtestatud määruses sätestatud kriteeriumitele.

(3) Tuleohutusaruanne tuleb esitada üks kord aastas Päästeametile. Tuleohutusaruannet ja muid enesekontrolli andmeid säilitatakse vähemalt viis aastat.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(4) Kriteeriumid, millest lähtuvalt tuleohutusaruande koostamine on kohustuslik, samuti enesekontrollile ja tuleohutusaruandele esitatavad nõuded [kehtestab siseminister määrusega](#).

2. jagu Tuleohutusnõuded

1. jaotis Ehitise ja selle osa tuleohutusnõuded

§ 5. Ehitise ja selle osa tuleohutusnõuded

(1) Kohalik omavalitsus võib ehitusseaduses sätestatud kirjaliku nõusoleku anda ning ehitusloa ja ehitise kasutusloa väljastada, kui Päästeamet on ehitusprojekti või ehitise kasutusloa kirjalikult heaks kiitnud.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(2) Kasutusel mitteolevate ehitiste välisseintes olevad ning keldri ja pööningu ukse-, akna- ja muud avad peab sulgema või tõkestama muul viisil neisse kõrvaliste isikute sissepääsu.

(3) Ehitise kasutamisel tuleb tagada, et suitsu ja tule leviku takistamiseks ette nähtud ehitise osa täidaks oma otstarvet.

§ 6. Evakuatsiooninõuded

(1) Piiratud kinnisasjalt või ehitisest peab olema tagatud evakuatsioon ning kergesti läbitav evakuatsioonitee.

(2) Ehitises, kus on nõutud rohkem kui üks evakuatsiooni- või hädaväljapääs ning evakuatsioonitee, tuleb need tähistada vastava tuleohutusmärgiga.

(3) Tuleohutusaruande esitamise kohustusega asutuses või ettevõttes tuleb koostada tulekahju korral tegutsemise plaan ning üks kord aastas korraldada evakuatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise õppus.

(4) Tulekahju korral tegutsemise plaanile ning evakuatsiooni ja tulekahju korral tegutsemise õppuse korraldamisele esitatavad nõuded [kehtestab siseminister määrusega](#).

2. jaotis Küttesüsteemi tuleohutusnõuded

§ 7. Küttesüsteem, kütteseade ja küttekolle

(1) Küttesüsteem koosneb kütteseadmest, ühenduslõõrist ja korstnast ning muudest selle olulistest osadest.

(2) Kütteseade on seade, mis tekitab välisõhku juhtimist vajavaid põlemissaadusi.

(3) Küttekolle on kütteseadme osa, mis on ette nähtud tahke, vedela või gaasilise kütuse põletamiseks ja mis on ühendatud ehitise suitsulõõriga.

§ 8. Küttesüsteemi projekteerimine, paigaldamine, kontrollimine, hooldamine ja kasutamine

(1) Küttesüsteem tuleb projekteerida ja paigaldada ning seda tuleb kontrollida ja hooldada vastavalt tehnilisele normile ja tootja juhisele ning ohutusnõuetes ettenähtule selliselt, et küttesüsteem täidaks oma otstarvet ja oleks välistatud tulekahju tekkimine ning plahvatuse või muu õnnetuse toimumine.

(2) Küttesüsteemi paigaldamisel ja projekteerimisel ei tohi suitsu juhtimiseks kasutada ventilatsioonilõõri.

(3) Küttesüsteem peab paiknema seinas, lae ning põlevmaterjalide ja -ainete suhtes kaugusel, mis välistab materjalide süttimise soojuskiirguse või kuuma õhu liikumise tõttu.

(4) Kasutada võib üksnes tehniliselt korras, terviklikku ja ohutut küttesüsteemi.

(5) Küttesüsteemi võib kasutada üksnes ettenähtud otstarbel ja koormusega ning selles võib põletada üksnes sellele küttesüsteemile ettenähtud kütust.

(6) Kui küttesüsteemi kasutamisel tekib tahma, peab korstnat ja ühenduslõõri puhastama vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui küttesüsteemi dokumentatsioonis on ette nähtud. Puhastamissagedus peab välistama tahmapõlengu ohu. Korstna ja ühenduslõõri puhastamisel lähtutakse käesoleva seaduse § 11 nõuetest.

§ 9. Tahkekütusel töötava kütteseadme ning korstna ja ühenduslõõri ehitamine ja paigaldamine

(1) Tahkekütusel töötava ahju, kamina, pliidi või muu tahkekütusel töötava kütteseadme (edaspidi *ahi, kamin või pliit*) ning korstna ja ühenduslõõri võib majandustegevusena ehitada või paigaldada pottsepp, kellel on pottsepa kutsetunnistus.

(2) Üksikelamus, suvilas, aiamaajas, taluhoones ja väikeehitises võib enda tarbeks ahju, kamina või pliidi ning korstna ja ühenduslõõri ehitada või paigaldada ka pottsepa kutsetunnistusega isik, järgides küttesüsteemi ehitamise nõudeid.

(3) Ahju, kamina või pliidi ning korstna ja ühenduslõõri võib ohutusnõudeid järgides ehitada või paigaldada ka mõne teise Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis pottsepa kvalifikatsiooni saanud isik, kes peab oma majandustegevuse alustamisest Eestis teavitama Päästeametit.

§ 10. Ahju, kamina ja pliidi kasutamine

(1) Ahju, kamina või pliidi kütmisel tuleb tuleohtu vältimiseks tagada kogu kütmise aja jooksul ning vahetult pärast kütmise lõpetamist selle kontroll. Kontrolli võib asendada käesoleva seaduse § 30 lõike 1 punktides 1–3 nimetatud tuleohutuspaigaldiste kasutamisega.

(2) Keelatud on ahju, kamina või pliidi koldes süüdata tuld põlevvedeliku abil.

(3) Kütus või põlevmaterjal tuleb ahju, kamina või pliidi kasutamisel paigutada neist ohutusse kaugusesse.

§ 11. Ahju, kamina ja pliidi ning korstna ja ühenduslõõri puhastamine

(1) Kasutusel olevat ahju, kaminat või pliiti ning nende korstnat ja ühenduslõõri peab puhastama vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini, kui nende dokumentatsioonis on ette nähtud. Kui dokumentatsioon puudub või kui dokumentatsioonis ei ole ette nähtud muud sagedust, siis tuleb neid puhastada vähemalt üks kord aastas. Puhastamissagedus peab välistama tahmapõlengu ohtu.

(2) Ehitise valdaja peab võimaldama korstnapühkija juurdepääsu ahju, kamina või pliidi ning korstna ja ühenduslõõri puhastamiseks vajalikesse ruumidesse või ehitise osale ning tagama nendele juurdepääsuks vajalikud vahendid.

(3) Ahju, kamina või pliidi ning korstna ja ühenduslõõri puhastamise teenust võib majandustegevusena osutada korstnapühkija, kellel on korstnapühkija kutsetunnistus.

(4) Üksikelamus, suvilas, aiamaajas, taluhoones ja väikeehitises võib ahju, kaminat või pliiti ning korstnat ja ühenduslõõri enda tarbeks puhastada, välja arvatud tahma põletada suitsulõõrides, ka korstnapühkija kutsetunnistusega isik, järgides küttesüsteemide puhastamise nõudeid.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud juhul peab üks kord viie aasta jooksul ahju, kaminat või pliiti ning nende korstnat ja ühenduslõõri puhastama korstnapühkija kutsetunnistusega isik, kes väljastab küttesüsteemi tehnilise seisukorra ning ohutuse kohta korstnapühkimise akti.

(6) Ahju, kaminat või pliiti ning korstnat ja ühenduslõõri võib ohutusnõudeid järgides puhastada ka mõne teise Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis korstnapühkija kvalifikatsiooni saanud isik, kes peab oma majandustegevuse alustamisest Eestis teavitama Päästeametit.

(7) Ehitise valdaja peab ahju, kamina või pliidi ning korstna ja ühenduslõõri puhastamise kohta pidama arvestust ja säilitama korstnapühkija akti korstnapühkimise kohta järgmise korstnapühkimise akti saamiseni.

(8) Ahju, kamina või pliidi ning korstna ja ühenduslõõri puhastamise käigus avastatud tuleohutusnõude rikkumisest ja tuleohust peab korstnapühkija kirjalikult teavitama valdajat ja Päästeametit kümne päeva jooksul alates puhastamise päevast.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(9) Ahju, kamina või pliidi ning korstna ja ühenduslõõri puhastamise nõuded [kehtestab siseminister määrusega](#).

3. jaotis Tuletöö tuleohutusnõuded

§ 12. Tuletöö

(1) Tuletöö on:

1) gaaskeevitustöö;

2) elekterkeevitustöö;

3) põlevvedelikuga metalli lõikamine;

4) ketaslõikuriga metalli lõikamine;

5) bituumeni ja muu põlevmastiksi kuumutamine ja kasutamine;

6) gaasleegi kasutamine;

7) muu tegevus, mille käigus kasutatakse leeki, tekivad sädemed või temperatuur, mille mõjul võib süttida ümbritsev põlevmaterjal, tekitades sellega reaalse tuleohtu.

(2) Käesoleva seaduse tähenduses ei käsitata tuletööna küttekolde kasutamist või küttekoldevälise tule tegemist ja grillseadme kasutamist.

§ 13. Tuletöö tegemisele esitatavad nõuded

(1) Tuletöö tegemisel tuleb vältida tulekahju tekkimist ning kasutada meetmeid tulekahju tekkimise võimaluse vähendamiseks, tulekahju kiireks avastamiseks, tule leviku tõkestamiseks ja selle kiireks kustutamiseks.

(2) Tuletöö tegemisele esitatavad nõuded [kehtestab siseminister määrusega](#).

(3) Tuletöö tegemisel tuleb tagada pidev järelevalve.

§ 14. Tuletööd tegev isik

(1) Tuletööd võib majandustegevusena osutada isik, kellel on kutsetunnistus või kes on läbinud tuletööde tegemise koolituse ja kellel on tuletöötunnistus.

(2) Füüsiline isik võib ohutust tagades teha enda tarbeks oma valduses oleval piiratud või tähistatud kinnisasjal, ehitises või ruumis tuletööd ilma tuletöötunnistust omamata.

(3) Tuletööd võib majandustegevusena osutada ohutusnõudeid järgides ka mõne teise Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis tuletöö tegemise kvalifikatsiooni või tuletöötunnistuse saanud isik.

(4) Tuletööde tegemise koolituse ja tuletöötunnistuse nõuded [kehtestab siseminister määrusega](#).

4. jaotis

Küttekoldevälise tule tegemise ja grillimise tuleohutusnõuded

§ 15. Küttekoldevälise tule tegemise ja grillimise tuleohutusnõuded

(1) Küttekoldevälise tule tegemise ja grillimise koha ümbrus peab olema puhastatud selliselt, et oleks takistatud tule levik.

(2) Küttekoldevälise tule tegemisel ja grillimisel tuleb arvestada ümbruse ja ilmastikutingimuste mõju tuletegemise ohutusele.

(3) Küttekoldevälise tule tegemise juures peab olema piisaval hulgal esmaseid tulekustutusvahendeid või muid tule kustutamiseks kasutatavaid vahendeid, arvestades ohustatud ehitisi või looduskeskkonda.

(4) Lõkke tegemisel ja grilliseadme kasutamisel tuleb tagada pidev järelevalve. Pärast lõkke tegemist või grilliseadme kasutamist tuleb põlemisjäädid lasta täielikult ära põleda, summutada või kustutada need veega.

(5) Küttekoldevälise tule tegemise ja grillimise kohale esitatavad nõuded [kehtestab siseminister määrusega](#).

5. jaotis

Metsa- ja muu taimestikuga kaetud ala tuleohutusnõuded

§ 16. Metsa- ja muu taimestikuga kaetud ala tuleohutusnõuded ning tuleohtlik aeg

(1) Päästeamet määrab tuleohtliku aja ja piirkonna, kus metsa- ja muu taimestikuga ning turbapinnasega alal on keelatud:

- 1) küttekoldevälise tule tegemine, välja arvatud selleks ettevalmistatud kohas;
- 2) kuluheina ja roostiku põletamine;
- 3) muu tegevus, mis võib põhjustada tulekahju.

(2) Päästeamet määrab suure tuleohuga aja ja piirkonna, kus on metsas keelatud küttekoldevälise tule tegemine, grilliseadme kasutamine, suitsetamine või võõras metsas viibimine.

(3) Tuleohtliku ning suure tuleohuga aja alguse ja lõpu määramisest teavitab Päästeamet avalikkust.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt ei ole määratud tuleohtlikku aega ja piirkonda, siis kuluheina põletamine on lubatud ainult kaitstavatel loodusobjektidel. [Keskkonnaminister võib kehtestada määrusega](#) kaitstavate loodusobjektide tuleohutusnõuded.

§ 17. Maaomaniku kohustused metsaga kaetud alal

(1) Maaomanik on kohustatud:

- 1) rajama metsaga kaetud alale tuletõkestusribad ja -vööndid ning neid hooldama, välja arvatud looduskaitsealade alusel määratud kaitsealadel, kui see tuleneb käesoleva paragrahvi lõikest 2;
- 2) valmistama ette ja tähistama olemasolevad suitsetamise ja lõkke tegemise kohad ning transpordivahendi peatuskohad;
- 3) tähistama olemasolevad veevõtukohad, hoidma juurdepääsuteed sõidetavad ja tagama muud tulekahju kustutamiseks vajalikud tehnilised tingimused;

4) suure tuleohtu korral ja Päästeameti korraldusel panema nähtavatele kohtadele välja teated lõkke tegemise keelu kohta.

(2) Tuletõkestusribade ja -vööndite rajamise nõuded ning nõuded tuletõkestusribale ja -vööndile [kehtestab keskkonnaminister määrusega](#).

§ 18. Riigimetsa majandaja kohustused

Riigimetsa majandaja on kohustatud korraldama riigimetsas tuleohtlikul ajal valve, et tagada viivitamatult tulekahju avastamine, sellest Euroopa ühtsel hädaabinumbri 112 teatamine ja tulekahju kustutamiseks esmaste meetmete rakendamine.

6. jaotis Põlevmaterjali ladustamise tuleohutusnõuded

§ 19. Põlevmaterjali hoidmisele esitatavad nõuded

(1) Põlevmaterjali ei tohi hoida ehitises, selle all või vahetus läheduses selliselt, et see põhjustaks tuleohtu või raskendaks päästetööd.

(2) Jäätmete hoiukoht peab paiknema põlevmaterjalist või süttiva pinnakihi ehitisest või mis tahes tulepüsisvusega ehitise välisseinas olevast ukse-, akna- või muust avast ohutus kauguses.

(3) Ehitises võib hoida ja kasutada hoone kütmiseks mõeldud põlevvedelikku või tuleohtlikku gaasi või muud plahvatusohtlikku põlevmaterjali, kui nende hoidmisel või kasutamisel on täidetud ehitisele ettenähtud nõuded.

(4) Põlevmaterjali peab piiratud või tähistatud kinnisasjal, ehitises või ruumis paigutama vastavalt ohtlike ainete hoidmise ühtesobivusele.

(5) Põlevmaterjali ladustamine või mootorsõiduki või muude sõidukite parkimine ehitiste vahelise tuleohutuskuja alal ei tohi ehitistele tekitada täiendavat tuleohtu ega takistada päästetööd.

(6) Laoplatsil peab põlevmaterjali paigutama sellisesse kohta ja sellises koguses, nagu on laohoone või -platsi plaanis määratud. Plaani peab panema välja laohoone või -platsi sissekäigu juurde nähtavale kohale. Tootmis- ja laohoones märgitakse läbikäigu piir ja materjali põrandale ladustamise koht hästi nähtava piirjoonega.

(7) Põlevmaterjalide ja ohtlike ainete ladustamise tuleohutusnõuded [kehtestab siseminister määrusega](#).

7. jaotis Avaliku ürituse tuleohutusnõuded

§ 20. Avalik üritus

Avalik üritus on avalikus kohas toimuv ja avalikkusele suunatud lõbustusüritus, võistlus, etendus, kaubandusüritus või muu sellesarnane inimeste kogunemine, mis ei ole koosolek.

§ 21. Avaliku ürituse tuleohutusnõuded

(1) Avalikku üritust võib korraldada ettenähtud arvu evakuatsiooniteede ja -pääsudega ehitises või selle osas ning maksimaalselt nii suurele inimeste arvule, kui palju on antud ehitises ette nähtud.

(2) Kui avalik üritus toimub üle 200 istekohaga ruumis, siis peavad istmed ja istmerekad olema omavahel ühendatud või peab ühendama istmed põranda külge selliselt, et oleks tagatud ohutu evakuatsioon.

(3) Ehitises toimuva avaliku ürituse ajal ei tohi vähendada vaatesaalis ridadevahelise läbikäigu laiust ega paigutada läbikäiguteele lisaistet.

(4) Avalikul üritusel tuleb tagada kõigi inimeste kiire teavitamine võimaliku ohu korral.

§ 22. Avaliku ürituse korraldamine selleks otstarbeks mitte ettenähtud ehitises ja alal

(1) Päästeametiga kooskõlastatult võib korraldada:
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

1) üle 150 osalejaga avaliku ürituse selleks otstarbeks mitte ettenähtud ehitise siseruumides, kui on tagatud ohutu evakuatsioon;

2) üle 300 osalejaga avaliku ürituse ajutises ehitises või atraktsioonidel, kui on tagatud ohutu evakuatsioon.

(2) Enne avaliku ürituse korraldamist selleks mitte ettenähtud ehitises või ajutise ehitise ning atraktsioonide paigaldamisel on avaliku ürituse korraldaja kohustatud kontrollima:

- 1) üritusega seotud ruumi, ehitise või ajutise ehitise ning atraktsioonide üldist tuleohutusseisundit;
- 2) evakuatsiooni- või hädavaljapääsu ning evakuatsioonitee tähistatust tuleohutusmärgiga;
- 3) evakuatsioonitee ja -pääsu kasutamisolukord ja vastavust avaliku ürituse osalejate arvule;
- 4) ettenähtud tuleohutuspaigaldiste olemasolu ja nende korrasolekut;
- 5) päästevahendite olemasolu ja kasutusolukord;
- 6) ruumis olevate seadmete seisukorda ja tööd;
- 7) muid asjaolusid, mis võivad põhjustada tulekahju.

(3) Avaliku ürituse korraldamisel selleks otstarbeks mitte ettenähtud ehitises või ajutise ehitise ning atraktsioonide paigaldamise kohta tuleb koostada asendiplaan, millel märgitakse evakuatsiooniteed ja päästesõidukite sisenemisteed. Asendiplaan tuleb esitada asukohajärgsele päästkeskusele.

8. jaotis

Tuletõrje veevarustuse tuleohutusnõuded

§ 23. Tuletõrje veevarustus

20.06.2018 09:10

Veaparandus - Parandatud ilmne ebatäpsus sõnas „veevarustus“ Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 4 alusel.

(1) Tuletõrje veevarustus (edaspidi *veevarustus*) on tehniliste vahendite ja rajatiste kogum, mis tagab kustutusvee saamise ja andmise tulekahju puhkemisel. Veevarustuse all käsitatakse:

- 1) linna/asula ühisveevärk koos tuletõrjehüdrantidega;
- 2) tehisveekogud ja tuletõrjeveereservuaarid;
- 3) looduslikud veekogud.

(2) Ehitisel peab olema tulekahju kustutamiseks vajalik veevarustus.

(3) [Siseminister võib kehtestada määrusega](#) nõuded tuletõrje veevarustusele.

§ 24. Tuletõrje veevõtukohtade esitatavad nõuded

(1) Tuletõrje veevõtukoht on aastaringsest kasutatav tuletõrjehüdrant või muu rajatis veemahuti, loodusliku või tehisveekogu juures, mille kaudu saab auto- või mootorpumpade abil kustutusvett.

(2) Tuletõrje veevõtukohtade peab olema tagatud:

- 1) aastaringne juurdepääs ning kasutamise valmidus;
- 2) tulekahju kustutamiseks vajalik veekogus või vooluhulk;
- 3) tähistatus vastavalt tehnilisele normile või õigusaktile.

§ 25. Veevarustuse projekteerimisele ja korrashoiule esitatavad nõuded

(1) Veevarustus tuleb projekteerida ja korras hoida vastavalt tehnilisele normile.

(2) Veevarustuse tehnilise korrashoiu tagab valdaja.

§ 26. Tuletõrjehüdrandi korrashoid

(1) Tuletõrjehüdrandi korrashoiu tagab veetorustiku valdaja. Tuletõrjehüdrandi teenindava torustiku ja pumpla korrashoiu ning piisava kustutusvee hulga tagab vee-ettevõtja.

(2) Veetorustiku valdaja kontrollib tuletõrjehüdrandi tehnilist seisukorda pärast paigaldamist ja perioodiliselt tootja poolt ettenähtud sagedusega või vähemalt üks kord kahe aasta jooksul.

(3) Tuletõrjehüdrandi tüübi valiku, paigaldamise, tähistamise ja korrashoiunõuded [kehtestab siseminister määrusega](#).

9. jaotis

Muud tuleohutusnõuded

§ 27. Seadmele ja paigaldisele esitatavad nõuded

(1) Seadme ja paigaldise paigaldamisel, kasutamisel, hooldamisel ja kontrollimisel tuleb vältida tuleohtu ning juhinduda tootja kasutusjuhendist ja õigusaktidest.

(2) Keelatud on kasutada tuleohtu põhjustada võiva rikkega seadet ja paigaldist.

§ 28. Raudteetranspordi ja tsiviilennunduse ning veesõiduki ja allmaarajatise tuleohutusnõuded

(1) Majandus- ja kommunikatsiooniminister võib määrusega kehtestada tuleohutusnõuded raudteetranspordile ja tsiviilennundusele ning veesõidukile.

(2) Majandus- ja kommunikatsiooniminister võib määrusega kehtestada tuleohutusnõuded allmaarajatisele.

§ 29. Kaitsejõudude tuleohutusnõuded

Kaitseminister võib määrusega kehtestada kaitsejõudude tuleohutusnõuded.

3. jagu Tuleohutuspaigaldis

§ 30. Tuleohutuspaigaldis

(1) Tuleohutuspaigaldis on:

- 1) autonoomne tulekahjusignalisatsiooniandur;
- 2) autonoomne tulekahjusignalisatsioonisüsteem;
- 3) automaatne tulekahjusignalisatsioonisüsteem;
- 4) automaatne tulekustutussüsteem;
- 5) turvalgustus;
- 6) piksekaitse;
- 7) suitsu ja soojuse eemaldamise seadmestik;
- 8) tuletõrje voolikusüsteem;
- 9) muu seade ja tehnosüsteem, mis on mõeldud tulekahju avastamiseks, tule ja suitsu leviku takistamiseks ning ohutuks evakuatsiooniks ja päästetööks.

(2) Tulekustuti suhtes kohaldatakse tuleohutuspaigaldise kohta käivaid sätteid.

§ 31. Tuleohutuspaigaldise omaniku kohustused

Tuleohutuspaigaldise omanik peab:

- 1) tagama tuleohutuspaigaldise korrashoiu ja katkematu toimepidevuse;
- 2) korraldama ettenähtud juhtudel tuleohutuspaigaldise vaatlust, kontrolli ja hooldust;
- 3) omama dokumentatsiooni tuleohutuspaigaldise ja selle kontrolli ning hoolduse kohta.

1. jaotis Tuleohutuspaigaldise paigaldamisele ja korrashoiule esitatavad nõuded

§ 32. Tuleohutuspaigaldise projekteerimisele, paigaldamisele, kontrollimisele ja hooldamisele esitatavad nõuded

(1) Tuleohutuspaigaldis tuleb projekteerida ja paigaldada ning seda kontrollida ja hooldada vastavalt tehnilisele normile ja tootja juhisele ning ohutusnõuetes ettenähtule selliselt, et tuleohutuspaigaldis täidaks oma otstarvet.

(2) Tuleohutuspaigaldise võib turule lasta või kasutusele võtta, kui see vastab tehnilises normis sätestatud tingimustele.

(3) Elamu või korteri omanik peab elamu või korteri vähemalt ühe ruumi varustama autonoomse tulekahjusignalisatsioonianduriga.

(4) Tuleohutuspaigaldistele, nende valikule, paigaldamisele, tähistamisele ja korrashoiule esitatavad nõuded võib kehtestada siseminister määrusega.

(5) Nõuded tulekustutitele, nende valikule, paigaldamisele, tähistamisele ja korrashoiule kehtestab siseminister määrusega.

§ 33. Tuleohutuspaigaldist projekteeriv, ehitav ja hooldav isik

Isikul, kes projekteerib, ehitab või hooldab automaatset tulekahjusignalisatsiooni- ja automaatset tulekustutussüsteemi, hooldab tulekustutit ning kontrollib ja hooldab tuletõrje voolikusüsteemi, peavad olema:

- 1) registreering majandustegevuse registris ja
- 2) lepinguline suhe käesoleva seaduse §-s 34 nimetatud vastutava spetsialistiga, välja arvatud juhul, kui füüsilisest isikust ettevõtja on ise vastutav spetsialist.

§ 34. Vastutav spetsialist

(1) Vastutav spetsialist on füüsiline isik, kes:

1) on pädev juhtima ja kontrollima automaatse tulekahjusignalisatsiooni- ja automaatse tulekustutussüsteemi projekteerimist, ehitamist ning nende hooldamist, tulekustuti hooldamist ning tuletõrje voolikusüsteemi kontrollimist ja hooldamist;

2) on käesoleva seaduse §-s 33 nimetatud isikuga lepingulises suhtes, et oleks tagatud käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete järgimine.

(2) Vastutaval spetsialistil peab olema automaatse tulekahjusignalisatsiooni- ja automaatse tulekustutussüsteemi projekteerimiseks, ehitamiseks ja hooldamiseks omistatud kutse kutseeaduse tähenduses, mille kohaselt isik korraldab ressursside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle töö eest.

(3) Vastutaval spetsialistil peab olema tulekustuti hooldamiseks ning tuletõrje voolikusüsteemi kontrollimiseks ja hooldamiseks erialane ettevalmistus ning vähemalt kolmeaastane töökogemus selles valdkonnas.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud kutse on omandatud mõnes teises Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigis, siis tunnustatakse seda vastavalt välisriigi kutsevalifikatsiooni tunnustamise seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele.

§ 35. Registreerimismenetlus

(1) Registreerimismenetlusele kohaldatakse majandustegevuse registri seaduses sätestatud käesolevast paragrahvist tulenevate erisustega.

(2) Päästeamet võib teha majandustegevuse registrisse kantud käesoleva seaduse §-s 33 nimetatud isiku kohta majandustegevuse registrist kustutamise otsuse järgmistel juhtudel:

1) ettekirjutuse korduva täitmata jätmise korral;

2) kui isik ei vasta sellel tegevusalal tegutsemise nõuetele;

3) kui isik on toime pannud süüteo, millega on põhjustatud oht inimese elule, tervisele, varale või keskkonnale.

(3) Lisaks majandustegevuse registri seaduses sätestatule keeldub registripidaja isiku registreerimisest, kui registripidaja on isiku andmed kustutanud eelneva 60 päeva jooksul käesoleva paragrahvi lõike 4 alusel.

(4) Lisaks majandustegevuse registri seaduses sätestatule kustutab registripidaja registreeringu käesoleva paragrahvi lõike 2 otsuse alusel kas selle otsuse vaidlustamise tähtaja möödumisel, kui otsust ei vaidlustatud, või kui otsus vaidlustati, siis vaidlustatud otsuse jõusse jätnud kohtulahendi jõustumise päevast arvates.

2. jaotis Tulekahjuteate edastamine Häirekeskusesse

§ 36. Automaatsesse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tuleva tulekahjuteate edastamine Häirekeskusesse

(1) Ehitise omanik, kelle ehitisele tuleb paigaldada automaatne tulekahjusignalisatsioonisüsteem, peab tagama automaatsesse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tuleva tulekahjuteate automaatse edastamise Häirekeskusesse.

(2) Automaatsesse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tuleva tulekahjuteate peab automaatselt edastama Häirekeskusesse ehitiselt, kus esineb kõrgendatud tulekahjuoht, viibib palju inimesi ja kus võib tekkida suur varaline kahju ning mis vastab käesoleva paragrahvi lõike 6 alusel kehtestatud määruuses sätestatud kriteeriumitele.

(3) Ehitistel, kus on tagatud automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi keskseadme juures pidev valve, võib seadistada automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi sellise viivitusega, et esmajärjekorras saab tulekahjust teada valvepersonal. Kui valvepersonal määratud viivituse jooksul, mis ei või kesta kauem kui kolm minutit, ei ole häiret tühistanud, edastatakse tulekahjuteade Häirekeskusesse.

(4) Automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi valdaja vastutab valehäire ennetamise eest, võttes tarvitusele meetmed valehäire ärahoidmiseks automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi toimimist katkestamata.

(5) Automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi valehäire on muudest faktoritest kui tulekahjust põhjustatud häire.

(6) Ehitised, kus tuleb automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tulekahjuteade juhtida Häirekeskusesse, [kehtestab siseminister määrusega](#).

§ 37. Automaatse tulekahjuteate edastaja kohustused

(1) Automaatne tulekahjuteate edastaja on sideettevõtja, kes peab vastama elektroonilise side seaduses sideettevõtjale sätestatud nõuetele.

(2) Tulekahjuteate edastaja vastutab:

- 1) automaatsele teatedastussüsteemile esitatud nõuete täitmise eest;
- 2) automaatse teatedastussüsteemi katkematu toimimise jälgimise eest;
- 3) automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi omaniku teavitamise eest automaatse teatedastussüsteemi rikete ilmnemisel ning rikete likvideerimise eest.

3. peatükk RIIKLIKU JÄRELEVALVE TEOSTAJAD JA RAKENDATAVAD MEETMED

§ 38. Riikliku järelevalve teostajad

(1) Käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud nõuete täitmise üle teostavad riiklikku järelevalvet:

- 1) Päästeamet – kogu riigi territooriumil;
- 2) [Kehtetu -RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]
- 3) Tehnilise Järelevalve Amet – raudteetranspordi ja allmaaratistite tuleohutusnõuete alal;
- 4) Lennuamet – tsiviillennunduse tuleohutusnõuete alal;
- 5) Veeteede Amet – veesõidukite (sealhulgas ujuvdokkide) tuleohutusnõuete alal;
- 6) Kaitseministeerium – kaitseväe ja Kaitseliidu harjutusväljadel;
- 7) Keskkonnainspeksioon – metsa- ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete alal.

(2) Päästeamet teostab riiklikku järelevalvet käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3–6 nimetatud ja muudes seadustes või nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud tuleohutusnõuete täitmise üle ainult edasilükkamatutel juhtudel.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(3) Päästeamet teostab riiklikku järelevalvet metsa- ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuete täitmise üle käesoleva seaduse § 16 kohaselt määratud suure tuleohtu korral.

[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

§ 39. Valdusesse sisenemine ja dokumentide nõudmine

(1) Riiklikku järelevalvet teostav ametiisik võib siseneda valdaja teadmisel ja juuresolekul tema valduses olevale piiratud või tähistatud kinnisasjale, ehitisse, eluruumi või ruumi järelevalve teostamise ja tulekahju tekkepõhjuse väljaselgitamise eesmärgil. Valdaja teadmisetä ja talle juuresviibimise võimaluse andmiseta võib nimetatud objektidele siseneda üksnes siis, kui see on vajalik päästesündmuse väljaselgitamiseks.

(2) Riiklikku järelevalvet teostav ametiisik võib saada järelevalve teostamiseks vajalikku teavet, tutvuda asjakohaste dokumentide või nende koopiatega ning saada nendest ära kirju. Dokumentide nõudmine ja vastuvõtmine riiklikku järelevalvet teostava ametiisiku poolt protokollitakse või fikseeritakse üldise asjaajamiskorra kohaselt. Kui dokumentide nõudmine ja nendega tutvumine toimub kohapeal, protokollitakse meede selle kohaldamisele allutatud isiku taotlusel.

§ 40. Ettekirjutus ja haldussunnivahendi kohaldamine

(1) Riiklikku järelevalvet teostav ametnik võib õigusaktidest tulenevate nõuete rikkumise kõrvaldamiseks või ohu tõrjumiseks teha ettekirjutuse, milles:

- 1) esitab nõude tuleohutusnõuete rikkumise kõrvaldamiseks;
- 2) esitab ohu korral, mis võib kaasa tuua ulatuslike tagajärgedega päästesündmuse, nõude ehitise kasutamise, tegevuse või seadme töö peatamiseks;
- 3) kohustab tegema tegevuse õiguspäraseks jätkamiseks või päästesündmuse ennetamiseks vajalikke toiminguid.

(2) Ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib riikliku järelevalve asutus rakendada sunnivahendit asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemäär on 3200 eurot.

[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 41. Ekspertii

Päästeamet võib kaasata eksperte tuleohutuse hindamiseks, kui ehitise, seadme, tegevuse või ehitismaterjali kohta ei ole Eestis asjaomaseid norme. Ekspertide kaasamisega seotud kulud tasub seadet omav või ehitist ehitada või kasutada sooviv isik.

4. peatükk VASTUTUS

§ 42. Enesekontrolli teostamata jätmine

(1) Enesekontrolli teostamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 43. Enesekontrolli tuleohutusaruande esitamata jätmine ja selles valeandmete esitamine

(1) Enesekontrolli tuleohutusaruande esitamata jätmise eest või selles valeandmete esitamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 44. Ehitise tuleohutusnõuete rikkumine

(1) Ehitise tuleohutusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 45. Küttesüsteemi tuleohutusnõuete rikkumine

(1) Küttesüsteemi tuleohutusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 46. Tuletöö tuleohutusnõuete rikkumine

(1) Tuletöö tuleohutusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 47. Küttekoldevälise tule tegemise ja grillimise tuleohutusnõuete rikkumine

(1) Küttekoldevälise tule tegemise ja grillimise tuleohutusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 48. Põlevmaterjali ladustamise tuleohutusnõuete rikkumine

(1) Põlevmaterjali ladustamise tuleohutusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 49. Avaliku ürituse tuleohutusnõuete rikkumine

(1) Avaliku ürituse tuleohutusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 50. Tuleohutuspaigaldise projekteerimis-, paigaldamis-, kontrollimis- ja hooldamisnõuete rikkumine

(1) Tuleohutuspaigaldise projekteerimis-, paigaldamis-, kontrollimis- ja hooldamisnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 51. Tuleohutuspaigaldise toimepidevuse tagamata jätmise

(1) Tuleohutuspaigaldise toimepidevuse tagamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 52. Elamu ja korteri autonoomse tulekahjusignalsioonianduriga varustamata jätmise

(1) Elamu või korteri autonoomse tulekahjusignalsioonianduriga varustamata jätmise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 53. Automaatse tulekahjusignalsatsioonisüsteemi keskseadmesse tuleva tulekahjuteate edastamata jätmise Häirekeskusesse

(1) Automaatse tulekahjusignalsatsioonisüsteemi keskseadmesse tuleva tulekahjuteate edastamata jätmise eest Häirekeskusesse – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 54. Automaatse tulekahjusignalsatsioonisüsteemi valehäire põhjustamine

(1) Automaatse tulekahjusignalsatsioonisüsteemi valehäire põhjustamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 55. Tuletõrje veevarustuse tuleohutusnõuete rikkumine

(1) Tuletõrje veevarustuse tuleohutusnõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 56. Seadmele ja paigaldisele esitatavate tuleohutusnõuete rikkumine

(1) Tuleohtu põhjustada võiva rikkega seadme või paigaldise kasutamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

[RT I, 30.12.2010, 2- jõust. 01.01.2011]

§ 57. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 42–56 sätestatud väärtegude menetlemisele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja väärteomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 42–56 sätestatud väärtegude kohtuvälised menetlejad on Päästeamet.
[RT I, 29.12.2011, 1- jõust. 01.01.2012]

(3) Käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud väärteo kohtuväline menetleja on Keskkonnainspeksioon.

5. peatükk RAKENDUSSÄTTED

§ 58. Enne tuleohutuse seaduse jõustumist toimepandud väärteo kvalifitseerimine kohtu ja kohtuvälise menetleja menetluses olevas väärteoasjas

(1) Enne tuleohutuse seaduse jõustumist toimepandud tegu, mis on väärteona karistatav ka tuleohutuse seaduse või muu seaduse järgi, kvalifitseeritakse selle toimepanemise ajal kehtinud päästeseaduse või muu väärteo koosseisu ettenägeva seaduse vastava paragrahvi järgi.

(2) Karistuse kohaldamisel pärast tuleohutuse seaduse jõustumist enne selle jõustumist toimepandud väärteo eest lähtutakse väärteo toimepanemise ajal kehtinud päästeseaduse vastavas paragrahvis sätestatud karistusest, kui see näeb ette kergema karistuse.

§ 59. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 60. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 61. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2010. aasta 1. septembril.

(2) Käesoleva seaduse § 4 lõiked 1–3 ning §-d 9 ja 14 jõustuvad 2012. aasta 1. jaanuaril.

(3) Käesoleva seaduse § 60 jõustub Riigi Teatajas avaldamisele järgneval päeval.